

Alfik Humanistyczny

10 grudnia 2008

ORZEŁ – klasa III gimnazjum

Czas trwania konkursu: 45 min.

III

Witamy Cię. Do każdego pytania podane są 4 odpowiedzi: A, B, C, D. Jeżeli wśród nich jest poprawna, zaznacz ją na karcie odpowiedzi, jeżeli tak nie jest, zaznacz na karcie odpowiedzi E. Otrzymujesz od nas 30 punktów – tyle ile jest pytań. Za odpowiedź błędną otrzymujesz punkty ujemne równe $\frac{1}{4}$ liczby punktów przewidzianych dla danego pytania. Zapraszamy do konkursu OMNIBUS (25.03.2009). Informacje o konkursach na naszej stronie internetowej www.mat.edu.pl

Życzymy przyjemnej pracy. **POWODZENIA !**Dawid Juraszek *Za jedwabną kurtyną (Polityka nr 22, 31 maja 2008)* fragment

Grekom i Rzymianom północne Chiny znane były jako Serica, czyli Kraina Jedwabiu. Dalej na południe leżały Sinae; nazwa ta pochodzi prawdopodobnie od dynastii Qin (221-206 r. p.n.e.), która zjednoczyła Chiny. Z kolei Chińczycy Rzym zwali Daqin, czyli Wielkie Qin. W wyniku podbojów Aleksandra Macedońskiego (IV w. p.n.e.) w Azji Środkowej powstała strefa wpływów hellenistycznych. Umożliwiło to interakcje między kulturą śródziemnomorską a tradycjami środkowoazjatyckimi i buddyjskimi. Stąd miałyby pochodzić m.in. pewne motywy dekoracyjne, znajdujące się na dalekowschodniej ceramice i malowidłach.

Informacje o krajach na zachodzie przyniosła władcom dynastii Wczesniejszej Han (206 r. p.n.e-9 r. n.e.) delegacja Zhang Qiana, wysłana do Azji Środkowej w 138 r. p.n.e., by pozyskać sojuszników do walki z koczownikami. Qian donosił m.in. o ufortyfikowanych i ludnych miastach Fergany, Baktrii i Partii. Ta i następne wyprawy wytyczyły Jedwabny Szlak, którego wpływ na rozwój kontaktów między Chinami a Azją Środkową i Zachodnią oraz Europą trudno przecenić.

Pytania za 3 punkty

1. Tekst powyższy adresowany jest do:

- A) miłośników literatury
B) czytelników interesujących się historią
C) specjalistów od problematyki ekonomicznej
D) dzieci

2. Autor powyższego tekstu:

- A) wie mniej od czytelnika
B) wie tyle samo co czytelnik
C) odwołuje się do wiedzy swojego odbiorcy
D) wie więcej niż jego przeciętny czytelnik

3. Piszący w swoim tekście unika:

- A) wyrażania osobistych sądów i opinii
B) odwoływania się do faktów
C) umiejscowienia opisywanych wydarzeń w czasie
D) słów obcego pochodzenia

4. Wszystkie podane informacje są dla autora:

- A) pewne
B) istotne dla omawianego problemu
C) potwierdzone naukowo
D) dyskusyjne

5. Styl powyższego wywodu charakteryzuje się:

- A) rzeczowością
B) emocjonalnością
C) potocznością
D) poetyckością

6. W powyższym tekście autor:

- A) uruchamia kilka wątków
B) zawiesza opowiadanie w szczytowych momentach napięcia
C) fabularyzuje swój wywód
D) rozwija jeden wątek

7. Autor zacytowanego artykułu:

- A) zwraca się bezpośrednio do czytelnika
B) prowadzi z czytelnikiem swoistą grę niedomówień
C) nie widzi czytelnika i nie zwraca się do niego
D) stawia przed czytelnikiem problemy, które ten musi rozwiązać samodzielnie

8. W tekście powyższym znajdują się:

- A) skrótowce
B) cudzysłowy
C) znaki zapytania
D) znak wykrzyknienia

9. W drugim zdaniu artykułu znajduje się:

- A) dwukropek
B) wielokropek
C) średnik
D) więcej niż jeden myślnik

10. Czasy, o których opowiada powyższy tekst można nazwać:

- A) współczesnością
B) starożytnością
C) romantyzmem
D) średniowieczem

Pytania za 4 punkty

11. Temat powyższego tekstu można sformułować najlepiej jako:

- A) zarys historii Chin
B) przedstawienie procesu odkrywania Chin przez ludy Azji Środkowej
C) przedstawienie przyczyn wojen w Azji Środkowej
D) krótka historia powstania Jedwabnego Szlaku

12. Jedwab, od którego wzięła się nazwa szlaku handlowego, to:
 A) tkanina B) minerał C) przysmak D) roślina
13. Wspomniany w tekście Aleksander Macedoński to:
 A) postać legendarna B) wódz rzymski C) władca jednego z greckich państw D) odkrywca Chin
14. Z powyższego artykułu można wywnioskować, że:
 A) kultura śródziemnomorska i cywilizacja Dalekiego Wschodu rozwijały się w całkowitej izolacji
 B) Grecy i Rzymianie wiedzieli o istnieniu Chin
 C) władcy Chin nie zdawali sobie sprawy, że na zachód od granic ich państwa istnieją rozwinięte cywilizacje
 D) czynnikiem Chiną były państwem świadomie izolującym się od innych cywilizacji
15. Terminem *kultury śródziemnomorskiej* określona zostaje w tekście cywilizacja:
 A) Greków i Rzymian B) Chin C) Azji Środkowej i Zachodniej D) tylko Azji Środkowej
16. Użyte w tekście słowo *interakcje* można zrozumieć jako:
 A) sprzeczności B) tarcia C) zdobywanie wpływów D) wzajemne oddziaływanie
17. *Krainą Jedwabiu* Grecy i Rzymianie nazywali:
 A) Chiny B) południową część Chin
 C) krainę leżącą na północ od Sinae D) kraje, które podbił Aleksander Macedoński
18. Z tekstu można wywnioskować, że Jedwabny Szlak:
 A) został stworzony przez Greków B) powstawał stopniowo w ciągu wielu lat
 C) wytyczyły wojska Aleksandra Macedońskiego D) powstał za panowanie dynastii Qin
19. Prawą jest, że:
 A) wyprawa Zhang Qiana miała na celu nawiązanie stosunków gospodarczych z krajami Zachodu
 B) za panowania dynastii Wczesniejszej Han Chiny były już zjednoczone
 C) Chiny zostały zjednoczone dopiero w początkach naszej ery D) delegacja Hang Qiana dotarła do Europy
20. Zakończenie powyższego tekstu przynosi informację, że:
 A) trudno powiedzieć, jakie naprawdę było znaczenie Jedwabnego Szlaku
 B) Jedwabny Szlak nie miał większego znaczenia C) Jedwabny Szlak miał olbrzymie znaczenie
 D) ocena stosunków Chin z Europą sprawia mnóstwo trudności

Pytania za 5 punktów

21. Pierwsze zdanie powyższego tekstu jest:
 A) zdaniem pojedynczym B) zdaniem podrzędnie złożonym
 C) równoważnikiem zdania D) zdaniem złożonym współrzędnie
22. W tym samym zdaniu:
 A) brak orzeczenia B) orzeczeniem jest wyraz *znane*
 C) orzeczeniem jest wyraz *były* D) orzeczenie tworzą wyrazy *znane były*
23. Rzeczownikiem w dopełniaczu jest:
 A) ceramice B) Grekom C) kontaktów D) motywy
24. Formę nieosobową ma czasownik:
 A) powstała B) wytyczyły C) umożliwiło D) zjednoczyła
25. Przymiotnikiem nie jest wyraz:
 A) śródziemnomorską B) ufortyfikowanych C) jedwabny D) pewne
26. Wyrazy tworzące związek *motywy dekoracyjne* to:
 A) różne części mowy w różnych przypadkach B) te same części mowy w tym samym przypadku
 C) różne części mowy w tym samym przypadku D) te same części mowy w różnych przypadkach
27. Przysłówkiem nie jest:
 A) trudno B) dalej C) prawdopodobnie D) tradycjami
28. Na przedostatnią sylabę akcent nie przypada w wyrazie:
 A) miałyby B) przecenić C) wpływów D) zjednoczyła
29. Tyle samo głosek co liter jest w wyrazie:
 A) jedwabiu B) prawdopodobnie C) między D) miastach
30. Nieodmienną częścią mowy jest wyraz:
 A) północne B) stąd C) pewne D) którego